

İŞİTME VE BEDENSEL ENGELLİ SPORCULARIN YAŞADIKLARI ÇATIŞMA TÜRLERİNİN BAZI DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER YÖNÜNDEN İNCELENMESİ -I¹

H. Murat ŞAHİN² Zühal KILINÇ³ Burak GÜRER⁴ Oktay HACIOĞLU⁵ Samet AKTAŞ⁶

Özet:

Bu çalışmada, işitme ve bedensel engelli sporcuların yaşadıkları çatışma türleri incelenmiştir. Araştırmada Önder (2000)'in lisans öğrencilerinde yaptığı bir çalışmada kullandığı ölçek uyarlanarak kullanılmıştır. Ölçek, iki bölümden oluşmaktadır. Ölçeğin birinci bölümünde engelli sporcuların bireysel özelliklerini belirten sorulara, ikinci bölümünde engelli sporcuların çatışma türlerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Araştırmanın verileri, 2013-2014 yılı Güneydoğu Bölgesi illerindeki engelli spor kulüplerinin sporcularından elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde Independent Samples T testi ve iki gruptan fazla durumda tek yönlü varyans analizi (One Way Anova) testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, engelli sporcuların yaşadıkları çatışma türünün cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu, maaş ve engelli olma nedeni değişkenleri arasında bir ilişki bulunamamıştır. Sporcuların mesleği ile dikey çatışma arasında bir ilişki bulunmuştur. Mesleki deneyim ile yatay çatışma arasında da bir ilişki vardır. Araştırmada ortaya konan sonuçlardan biride çocuk sayısı ile yatay çatışma türü arasında ilişki olmasıdır. Spor yapmak çatışmayı engelli sporcularda azaltmaktadır. Sonuçta, engellilere yönelik sporsal, sosyal ve kültürel amaçlı hizmetlerin sürekli ve ücretsiz olarak sunulması, şüphesiz engelli sporcular için olumlu bir etki yapmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Engelli Sporcu, Çatışma, Çatışma Türü.

Analysis of the Types of Conflicts of the Types of Conflicts in Terms of Some Demographic Variables that Athletes have Physically and Hearing Handicapped

Abstract

In this analysis, conflict types of hearing impaired and physically disabled athletes are analysed. The criterion used by Önder (Önder, 2000) with undergraduate students is adapted and applied. The criterion (tool) is made up of two parts. In the first part, individual questions and in the second part questions related to their conflict types are asked. The results have been obtained from disabled athletes of Southeastern Anatolian Region. Independent Samples T analysis and in cases where there was more than one group one way variant analysis (One Way Anova Test) is used. As a result, no relationship between their conflict types and their gender, age, marriage status, has been found. A relationship between the occupations of athletes and vertical conflict has been found. A relationship between occupational experience and horizontal conflict types has also been found. Another result of the analysis is that there is a relationship between the number of children and horizontal conflict types. Making sports decreases conflicts in disabled athletes. As a result, it can be said that the opening up of sports facilities and providing social and cultural services surely contribute positively to the well being of disabled athletes.

¹ Bu makale 02-04 Mayıs 2014 tarihinde Batmanda düzenlenen "II. Uluslararası Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Kongresi"nde sunulan bildirden geliştirilmiştir.

² Sorumlu Yazar; Yrd.Doç.Dr., Batman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Batman/TURKEY,

³ Yrd.Doç.Dr., Batman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Batman/TURKEY,

⁴ Yrd.Doç.Dr., Batman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Batman/TURKEY,

⁵ Vasil Levski University Sofia National Sport Academy, Sofia/BULGARIA

⁶ Batman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Batman/TURKEY,

Key Words: disabled athletes, conflict, conflict types

Giriş

Uyuşmazlık, çekişme, savaş ve zıtlaşma kelimeleri ile eş anlamlı olan çatışma yaşamımızın her alanında yer alan kaçınılmaz toplumsal bir olgudur. Çatışmanın toplumsal bir olgu olması, onun geniş alana yayılmasına ve terimin psikoloji, sosyoloji, antropoloji, siyaset ve yönetim bilimlerine mensup yazar ve bilim adamları tarafından farklı şekillerde ele alınıp, değişik şekillerde tanımlanmasına yol açmıştır (Seval, 2006).

Şimşek'e (Şimşek, 2002) göre çatışma, "örgüt içinde iki veya daha fazla kişi ya da grup arasında kıt kaynakların paylaşılması veya görevlerin dağıtımı ile yine bu kişi veya gruplar arasındaki statü, amaç, statü, amaç, değer ya da algı farklılıklarından kaynaklanan anlaşmazlık veya uyuşmazlık" şeklinde tanımlanmaktadır. Stoner (Stoner, 1978), çatışmaya yol açan faktörlerden hareketle "örgütte iki ya da daha fazla kişi ya da grup arasında, kıt kaynakların paylaşılması veya faaliyetlerin tahsisi ile yine aynı kişi veya gruplar arasındaki, amaç, statü, değer yargıları veya algılama farklılıklarından kaynaklanan anlaşmazlık ya da uyuşmazlık" olarak tanımlamaktadır.

Örgütlerdeki çatışmaların örgütün kaçınılmaz bir parçası olduğu, hatta çatışmanın örgütün gelişmesi için gerekli bir olgu olduğunun kabul edilmesi, örgüt yönetiminin çatışmalara olan bakış açısını değiştirmiştir. Örgüt içindeki çatışmaların bastırılması ya da tamamen ortadan kaldırılması yerine, çatışmanın örgüt amaçlarına katkıda bulunacak şekilde yönetilmesi ön plana çıkmıştır. Bu bağlamda çatışma yönetimi; örgüt içindeki bireyler ya da gruplar arasındaki çatışma seviyesini kontrol altına alarak taraflar arasındaki anlaşmazlık ve huzursuzluğun örgütün yararına olacak şekilde yönlendirilmesi olarak tanımlanabilir (Hampton ve Charles, 1982). Çatışmayı örgüt içerisinde olduğu yere göre; dikey, yatay ve emir – komuta ile kurmay personeller arasındaki çatışmalar şeklinde ele almak mümkündür (Gümüşeli, 1998). Dikey çatışma, bir örgütte ast-üst durumundaki kişi veya kademeler arasında gerçekleşir. Üstlerin astları çok sıkı biçimde kontrol etmek istediklerinde ve astların da bu duruma direnç gösterdiklerinde ortaya çıkar. Dikey çatışma, yetersiz iletişimden, amaç çatışmasından, bilgi ve değerlerle ilgili uyuşmazlıklardan, çalışanın performansı ile ilgili sorunlardan vb. doğabilir (Solmuş, 2001).

Yatay çatışma, aynı hiyerarşik basamakta yer alan bireyler arasında yaşanan çatışmadır. Örgüt içinde kıt kaynakları paylaşan, farklı amaçları gerçekleştirmeye çalışan ve birbirleriyle rakip durumda olan eşit hiyerarşi düzeyindeki bireyler, bu nedenlerden dolayı çatışma içine girebilirler (Ertürk, 1995). Emir komuta ile kurmay çatışmasının kökeninde komuta ve kurmay elemanlarının birbirlerine ve örgütteki rollerine farklı bakış açıları yatmaktadır. Komuta ve kurmay üyeleri, sorunlar karşısında farklı yaklaşımlara, farklı bakış açılara, farklı amaçlara ve ilgi alanlarına sahiptir. Bu farklılıklar, komuta ve kurmay grupları açısından bir yandan görevlerini etkili bir biçimde yerine getirmelerine imkan sağlarken, diğer yandan da iki grup arasında çatışmaların ortaya çıkmasına neden olmaktadır (Türkel, 2000).

Bu çalışmada, işitme ve bedensel engelli sporcuların yaşadıkları çatışma türleri incelenmiştir. İşitme ve bedensel engelli sporcuların yaşadıkları sıkıntılar bilinmektedir. Engelli sporcuların aile, antrenör ve takım arkadaşları ile yaşadıkları çatışma türlerinin ortaya konması ve çözüm üretilmesi açısından araştırma önem arz etmektedir. Araştırma yöneticilere ve sporculara ışık tutacağından ayrı bir açıdan da önemlidir. Bu araştırma, 2013-2014 yılı Güneydoğu Anadolu Bölgesi illerindeki işitme ve bedensel engelli lisanslı sporcular ile sınırlandırılmıştır. Bu çalışmada, çatışma türlerinin, hem engelli sporcuların bireysel özellikleriyle hem de birbiriyle olan ilişki biçimini ortaya koymayı amaçlanmıştır.

Yöntem

Engellilere karşı çok fazla çalışma olmadığı bilinmektedir. Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki 6 ildeki engelli spor kulüplerine gidilerek anket formları doldurulmuştur. Tüm engelli sporculara ulaşmak zaman ve maddi açıdan çalışmayı sınırlandırmıştır. Bu sebeple, araştırmacıların ulaşabilecekleri engelli sporculara ulaşmaya çalışılmıştır. Toplamda 155 anket gönderilmiştir. Ölçeklerin 121 adeti geri dönmüş, bunlardan 114 tanesi değerlendirmeye alınmıştır. Çalışma engelli sporcuların çatışma türünün ortaya koyması ve engelli sporcuların çatışma türünün bazı demografik değişkenlerle ilişkisinin incelenmesi açısından bağıntısal modeli içermektedir. Araştırmaya toplam 114 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılanların 96'sı erkek 18'i kadındır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki lisanslı engelli sporculardır. Çalışma grubu ise; tesadüfi örneklem metodu ile Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki illerden seçilen 6 ilin 114 engelli sporcuları oluşturmaktadır. Örneklem grubuna ulaşmasının zorluğu yüzünden araştırma Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile sınırlandırılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket formu, iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci bölüm, kişisel bilgileri tespit etmeye yönelik demografik sorulardan oluşmuştur. İkinci bölümde, takım arkadaşları ve antrenörle yaşanan çatışmaların türlerini tespit etme amacı taşıyan, çatışma türleri ölçeğidir. Bu ölçek, Önder'in (Önder, 2000) lisans öğrencilerinde yaptığı bir çalışmada kullandığı ölçekten uyarlamıştır. Bu ölçek 17 ifadeden oluşmakta ve 5 dereceli likert tipi cevaplanmaktadır. İki alt boyuttan oluşmaktadır. Verilerin güvenilirliği ise Cronbach Alfa katsayısı ile test edilmiştir. Anketin iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı 0,82 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması

Anketler 27 Kasım 2013 – 21 Şubat 2014 tarihleri arasında araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Ayrıca anket ilgili spor kulüplerine kargo ile gönderilmiştir. Anket dönüşlerinin hızlı olması için bazı anketler elden teslim edilmiştir. Eksik, yırtık ve hatalı olan anketler değerlendirmeye alınmamıştır. Toplamda 114 anket değerlendirmeye alınmıştır.

Verilerin Analizi

İstatistiki analizler SPSS for Windows 16,0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada tespit edilen puanlar arasındaki farkları belirlemek amacıyla ile niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki grup durumunda, gruplar arası karşılaştırmalarında bağımsız örnekler için olan Independent Samples T testi ve iki gruptan fazla durumda tek yönlü varyans analizi (One Way Anova) testi kullanılmıştır. Gruplar arasındaki farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını tespit etmek için "Tukey" testi uygulanmıştır. Sonuçlar $p < 0,05$ anlamlılık seviyesi esas alınarak incelenmiştir.

Bulgular

Tablo 1. Sporcuların çatışma türünün cinsiyet değişkenine göre analizi

	Cinsiyet	N	Ort.	Std.Sapma	t	P
Dikey Çatışma	Erkek	96	2,6231	,61798	1,33	0,19
	Kadın	18	2,3838	,71211		
Yatay	Erkek	96	2,3924	,77005	0,68	0,49

Çatışma	Kadın	18	2,3924	,81097		
---------	-------	----	--------	--------	--	--

Analiz sonucunda hem dikey hem yatay çatışma ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir sonuca ulaşılamamıştır ($P>0.05$).

Tablo 2. Sporcuların çatışma türünün medeni durum değişkenine göre analizi

	Medeni Hal	N	Ort.	Std.Sapma	t	P
Dikey Çatışma	Evli	37	2,73	,53875	1,95	0,054
	Bekar	77	2,51	,66902		
Yatay Çatışma	Evli	37	2,45	,74603	0,82	0,41
	Bekar	77	2,32	,78963		

Analiz sonucunda hem dikey hem yatay çatışma ile medeni durum değişkeni arasında anlamlı bir sonuca ulaşılamamıştır ($P>0.05$).

Tablo 3. Sporcuların çatışma türünün yaş değişkenine göre analizi

	Yaş	N	Ort.	Std.Sapma	t	P
Dikey Çatışma	15-20	22	2,5579	,74665	1,42	0,20
	20-25	26	2,7098	,61012		
	26-30	22	2,6074	,46132		
	31-35	19	2,3158	,62278		
	36-40	11	2,8347	,57037		
	41-45	10	2,4000	,82232		
	46-50	1	3,6364	,		
	51-55	3	2,6061	,10497		
Yatay Çatışma	15-20	22	2,2197	,73712	1,47	0,18
	20-25	26	2,5833	,74125		
	26-30	22	2,4242	,66214		
	31-35	19	2,0702	,91846		
	36-40	11	2,4848	,73202		
	41-45	10	2,2167	87,507		
	46-50	1	3,6667			
	51-55	3	2,7778	,09623		

Analiz sonucunda hem dikey hem yatay çatışma ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir sonuca ulaşılamamıştır ($P>0.05$).

Tablo 4. Sporcuların çatışma türünün eğitim durumu değişkenine göre analizi

	Eğitim Durumu	N	Ort.	Std.Sapma	t	P
Dikey Çatışma	İlköğretim	84	2,6093	,69776	0,68	0,60
	Lise	14	2,4740	,39895		
	Ön lisans	8	2,7727	,27055		
	Lisans	3	2,5152	,22878		
	Doktora	5	2,2364	,22878		

Yatay Çatışma	İlköğretim	84	2,3631	,82594	1,58	0,18
	Lise	14	2,3571	,56560		
	Ön lisans	8	2,8958	,40764		
	Lisans	3	2,00	,60093		
	Doktora	5	1,90	,59628		

Analiz sonucunda hem dikey hem yatay çatışma ile eğitim durumu değişkeni arasında anlamlı bir sonuca ulaşılamamıştır.($P>0.05$).

Tablo 5. Sporcuların çatışma türünün meslek değişkenine göre analizi

	Medeni Hal	N	Ort.	Std.Sapma	t	P
Dikey Çatışma	Memur	14	2,8117	,60666	2,21	0,03
	İşçi	33	2,6446	,53075		
	Esnaf	11	2,4711	,50912		
	Çiftçi	5	3,2545	,61119		
	Sanayici	4	2,1364	,38211		
	Öğrenci	14	2,6688	,64835		
	Ev Hanımı	6	1,9848	,67400		
	İşsiz	12	2,4621	,94988		
	Diğer	15	2,4848	,47570		
Yatay Çatışma	Memur	14	2,6071	,76126	1,69	0,10
	İşçi	33	2,5354	,71778		
	Esnaf	11	2,4091	,80057		
	Çiftçi	5	2,4333	1,03145		
	Sanayici	4	1,7083	,51595		
	Öğrenci	14	2,5595	,58692		
	Ev Hanımı	6	1,8333	,44721		
	İşsiz	12	1,9722	,97139		
	Diğer	15	2,2667	,78881		

Araştırmamızda meslek değişkeni Tukey analizi sonucunda dikey çatışma alt boyutunda çiftçilik yapan sporcular ile ev hanımı sporcular arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Tablo 6. Sporcuların çatışma türünün mesleki deneyim değişkenine göre analizi

	Mesleki Deneyim	N	Ort.	Std.Sapma	f	P
Dikey Çatışma	1-5	30	2,3818	,66522	1,64	0,15
	6-10	19	2,7847	,66556		
	11-15	29	2,6740	,43498		
	16-20	18	2,6717	,64970		
	21-25	8	2,7045	,62182		
	26 ve daha üstü	10	2,3091	,84653		
Yatay Çatışma	1-5	30	1,9611	,69437		

	6-10	19	2,4649	,87767	4,32	0,00**
	11-15	29	2,7701	,53529		
	16-20	18	2,4815	,68811		
	21-25	8	2,4167	,89974		
	26 ve daha üstü	10	2,0167	,87648		

Araştırmamızda mesleki deneyim değişkeni Tukey analizi sonucunda yatay çatışma alt boyutunda 1-5 yıllık mesleki deneyimi olan sporcu ile 11-15 yıllık mesleki deneyime sahip sporcular arasında çok anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 7. Sporcuların çatışma türünün çocuk sayısı değişkenine göre analizi

	Çocuk Sayısı	N	Ort.	Std.Sapma	f	P
Dikey Çatışma	1	9	2,5253	,40344	1,20	0,31
	2	14	2,5844	,35248		
	3	14	2,8896	,39895		
	4	6	2,6818	,86196		
	6 ve üstü	4	2,9545	,55794		
	Yok	67	2,4993	,71466		
Yatay Çatışma	1	9	1,9815	,58597	2,67	0,02*
	2	14	2,3214	,69634		
	3	14	2,8095	,60219		
	4	6	2,6389	,96848		
	6 ve üstü	4	3,1250	,56724		
	Yok	67	2,2711	,78755		

Araştırmada çocuk sayısı değişkeni LSD analizi sonucunda yatay çatışma alt boyutunda 1 çocuğu olan sporcular ile 3 çocuğu ve 6 dan fazla çocuğu olan sporcular arasında, 3 çocuğu olan sporcular ile çocuğu olmayan sporcular arasında, 6 dan fazla çocuğu olan sporcular ile hiç olmayan sporcular arasında anlamlı ilişki bulunmuştur.

Tablo 8. Sporcuların çatışma türünün maaş değişkenine göre analizi

	Maaş	N	Ort.	Std.Sapma	f	P
Dikey Çatışma	1500-2000	71	2,6620	,57889	1,48	0,19
	2001-2500	12	2,5303	,50219		
	2501-3000	3	2,6970	,34418		
	3001-3500	3	2,4848	,22878		
	3501-4000	2	2,8636	,06428		
	4501 ve üstü	3	3,0303	,13887		
	Yok	20	2,2500	,90712		
Yatay Çatışma	1500-2000	71	2,3826	,77121		
	2001-2500	12	2,5000	,73168		
	2501-3000	3	2,3889	,34694		

	3001-3500	3	2,6111	,25459	1,44	0,20
	3501-4000	2	3,0833	,35355		
	4501 ve üstü	3	3,0556	,67358		
	Yok	20	2,0333	,85258		

Analiz sonucunda hem dikey hem yatay çatışma ile maaş değişkeni arasında anlamlı bir sonuca ulaşılamamıştır ($P>0.05$).

Tablo 9. Sporcuların çatışma türünün engelli olma nedeni değişkenine göre analizi

	Engelli olma Nedeni	N	Ort.	Std.Sapma	f	P
Dikey Çatışma	Doğuştan	65	2,6196	,73274	0,29	0,83
	Kaza	21	2,5584	,35824		
	Hastalık	14	2,4481	,52097		
	Diğer	14	2,6039	,61720		
Yatay Çatışma	Doğuştan	65	2,4205	,84117	0,45	0,71
	Kaza	21	2,2857	,56308		
	Hastalık	14	2,4405	,75279		
	Diğer	14	2,1905	,78408		

Analiz sonucunda hem dikey hem yatay çatışma ile engelli olma değişkeni arasında anlamlı bir sonuca ulaşılamamıştır ($P>0.05$).

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma, engelli sporcuların yaşadıkları çatışma türlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Engelli sporcuların değişkenler nedeni ile çatışma yaşadıkları düşünülmüştür. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yaşayan işitme ve bedensel engelli sporculara yönelik yapılan çalışmanın sonucunda hem dikey hem yatay çatışma ile cinsiyet değişkeni, medeni durum, yaş, eğitim durumu, gelir düzeyi, engelli olma arasında anlamlı bir ilişki ve sonuca ulaşılamamıştır ($P>0.05$). Araştırmamızda elde ettiğimiz bu sonuçlar alanda yapılan başka çalışmalarla benzerlik göstermiştir. Örneklem sayısına ulaşmadaki zorluk araştırmanın katılımcı sayısını olumsuz etkilemiş olabilir. Elde edilen sonuçlara bakıldığında yukarıda değinilen sonuçların ortaya çıkması doğu illerindeki yaşam koşulları ve ekonomik düzeyle ilişkilendirilebilir. Bunun yanı sıra ciddi bir çatışma ortamı içinde bulunmadıkları da söylenebilir. Engelli bireylerin kendilerini içinde yaşadıkları kentin ve mahallenin bir parçası olarak görebilmeleri için, toplum hayatına tam olarak katılabilmeleri gerekmektedir. Toplum hayatına tam katılım açısından kendilerine ne kadar çok imkan ve fırsat verilirse engelliler de kendilerini o nispette özgür ve mutlu hissedeceklerdir (Seyyar, 2013).

Araştırmamıza katılan engelli bireylerin meslek değişkeninde dikey çatışma alt boyutunda çiftçilik yapan sporcular ile ev hanımı sporcular arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çiftçilik yapan sporcular antrenörlerle daha fazla çatışma yaşamaktadırlar. Bunun çiftçilik yapan sporcuların çalışma koşullarının daha zor olmasından kaynaklanabilir. Ev hanımlarının çalışma hayatı içinde olmaması ve streslerinin çalışma hayatından etkilenmiyor olması çatışma ortamından uzak kaldıklarını ve sporla ev içindeki çatışma durumundan da uzaklaştıkları şeklinde yorumlanabilir. Toplumsal faaliyetlere katılan engelliler, toplum ile bütünleşecek ve engellerinden dolayı dışlandıkları hissinden

uzaklaşacaklardır (Seyyar, 2013). Seyyar (Seyyar, 2013), engellilerin fiziksel ve psiko-sosyal özellikleri sebebiyle kendi sosyal çevrelerinde bağımsız hareket edebilmeleri ve insanlarla sağlıklı iletişim kurabilmeleri için uygun ortamlar hazırlamak, kendilerine sosyo-kültürel ve ekonomik destek oluşturmanın önemine değinmiştir. Araştırmamızda mesleki deneyim değişkeni analizi sonucunda yatay çatışma alt boyutunda 1-5 yıllık mesleki deneyimi olan sporcu ile 11-15 yıllık mesleki deneyime sahip sporcular arasında çok anlamlı bir fark bulunmuştur. 11-15 yıllık mesleki deneyime sahip sporcular takım arkadaşlarıyla, mesleki deneyimleri az olan sporcu arkadaşlarına göre daha fazla çatışma yaşamaktadırlar. Bu iş hayatının olumsuz etkilerinin daha az hissediliyor olması ile ilişkili olabilir. 1-5 yıllık deneyime sahip sporcular iş hayatındaki stresten daha az etkilenmektedir ve çatışma oluşturacak ortamlara da az maruz kalmaktadırlar. Araştırmada çocuk sayısı değişkeni LSD analizi sonucunda yatay çatışma alt boyutunda 1 çocuğu olan sporcular ile 3 çocuğu ve 6 dan fazla çocuğu olan sporcular arasında, 3 çocuğu olan sporcular ile çocuğu olmayan sporcular arasında, 6 dan fazla çocuğu olan sporcular ile hiç olmayan sporcular arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Çocuk sayısı çatışma ortamını tetiklemektedir. Bu durum çocuğu olan aileler içerisinde ebeveynler arasında stresli ortamların oluştuğunu çıkarmaktadır. Seyyar (Seyyar, 2013) çalışmasında engelli politikalarına yer vermiş, engelleri unutmak için sportif faaliyetlerin iyi bir meşguliyet alanı olduğu kadar engelli sporcuların Türk sporuna kazandırdıkları ödüllerle motivasyonları daha da artacağını söylemiştir. Araştırmaya katılan engelli sporculardan özellikle çiftçilik yapanlarla ev hanımı olanların üstleriyle dikey çatışma yaşadıkları bunun yanında diğer meslek gruplarındakilerinde böyle duruma rastlanılmadığı görülmektedir. Özellikle mesleki deneyim olarak 1-5 ve 11-15 yıl deneyime sahip bireylerin kendi aralarında bir dikey çatışma yaşadıkları göze çarpmaktadır. Çocuk sayısı da araştırmaya katılanların yatay çatışma yaşadıklarını göstermektedir.

Sonuçta, engellilere yönelik sporsal, sosyal ve kültürel amaçlı hizmetlerin sürekli ve ücretsiz olarak sunulması, şüphesiz engelli sporcular için olumlu bir etki yapmaktadır. Dolayısıyla engelleri aşmak, gidermek veya azaltmak bağlamında engelli dostu sosyal alanların oluşturulması ve desteklenmesi engellilerin toplum hayatına tam katılımlarına önemli derecede katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Seval, H. (2006), Çatışmanın etkileri ve yönetimi, Sosyal Bilimler Dergisi, 2006, S:15, 245-254.
- Şimşek, M. Ş. (2002), Yönetim ve Organizasyon, (7.bs.). Konya: Günay Ofset. 2002.
- Stoner, J. (1978), Management, Prentice-Hall Inc., Englewoods Cliffs, 1978.
- Hampton, D., Charles S. (1982), Organizational behavior and the practice of management, Scoott Foresman Company, Illinois, 1982.
- Gümüşeli, A.İ. (1998), İzmir ortaöğretim okulları yöneticilerinin öğretmenler ile aralarındaki çatışma yönetme biçimleri, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1998.
- Solmuş, T. (2001), Örgütlerde Kişiler Arası ve Gruplar Arası Çatışmalar ve Yönetimi, Türk Psikoloji Bülteni, 2001, (20), 40-49.

- Ertürk, M. (1995), İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., 1995.
- Türkel, A. (2000), Grup Dinamiği ve Çatışma Yönetimi, 2000, İstanbul: Türkmen Kitapevi.
- Önder, E.: (2000), Lisans Öğrencilerinin Yaşadıkları Çatışmalar ve Çatışma Yönetim Stilleri (Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği)
- Seyyar, A. (2013), Bağcılar'da Engelli Politikaları ve Engellilere Yönelik Uygulamalar, (ed.Bozlağan, Recep). Bağcılar Perspektifi; Bağcılar Belediyesi Kültür Yayınları. İstanbul. 2013.